

evenwel inmiddels een ongeschreven regel geworden dat indien vijandelijke staten zouden willen capituleren, de zaak in eerste instantie geregeld zou worden door de mogendheid (of mogendheden) die met het gros van de strijdkrachten van de betrokken vijandelijke staat te maken had (of hadden) – zo waren de besprekingen die begin september '43 tot de capitulatie van Italië hadden geleid, een Engels-Amerikaanse aangelegenheid geweest, geen Russische. Horthy werd dus door Churchill en Roosevelt naar Stalin verwezen. Naar deze zond Horthy toen een delegatie (zij arriveerde op 1 oktober in Moskou) die evenwel instructie had, alleen dan een wapenstilstandsovereenkomst te sluiten wanneer de Russen zouden aanvaarden dat Engelse en Amerikaanse strijdkrachten aan de bezetting van Hongarije zouden deelnemen en dat de Duitse strijdkrachten zich ongehinderd uit en via Hongarije zouden mogen terugtrekken; beide voorwaarden werden door Stalin afgewezen. Deze liet eisen dat Horthy er accoord mee zou gaan dat, precies als in Roemenië en Bulgarije het geval was geweest, Engeland en de Verenigde Staten slechts een vertegenwoordiger zouden krijgen in een Russisch-Engels-Amerikaanse commissie die toezicht zou houden op de naleving van de wapenstilstandsovereenkomst, maar geen eigen strijdkrachten ter plaatse zouden hebben, en dat Hongarije Duitsland de oorlog zou verklaren. Stalins eisen werden door de Hongaarse delegatie aanvaard en het concept voor de wapenstilstandsovereenkomst meenemend, vertrok zij op 11 oktober uit Moskou. Vijf dagen later greep Hitler in. Horthy werd afgezet door de Duitse strijdkrachten die Hitler veiligheidshalve al enkele maanden eerder in Hongarije had gestationeerd (het Hongaarse staats-hoofd werd onder dwang naar Duitsland overgebracht) en er werd door de fascist Szálasi een nieuw Hongaars bewind gevormd dat aan Duitslands zijde de oorlog met fanatisme ging voortzetten.

Inmiddels waren de Russen bezig, van Roemenië en van de zuidelijke Oekraïne uit, Hongarije en het door de Hongaren geannexeerde oostelijkste deel van het vooroorlogse Tsjechoslowakije, de z.g. Karpatho-Oekraïne, binnen te dringen. Eind oktober hadden zij dat gebied in handen – zogenaamd op wens van de bevolking werd het tot pijnlijke verrassing van de in Londen gevestigde Tsjechoslowaakse regering door de Sowjet-Unie geannexeed.¹

In de Hongaarse laagvlakte werd het voor de Russen moeilijk vechten: hun verbindingslijnen waren veel langer dan de Duitse en zware regenval

¹ Bij die annexatie heeft de Tsjechoslowaakse regering zich pas na de oorlog, nl. in juni '45, neergelegd.